

F. Karayel & A. Öztürk Samur

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öykü Kitabı Seçebilme Yeterliklerinin İncelenmesi¹

Ferdane KARAYEL², Ayşe ÖZTÜRK SAMUR³

Öz

Araştırma okul öncesi öğretmenlerinin resimli öykü kitabı seçebilme yeterliklerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel olarak tasarlanan araştırmada, veriler yazılı ve basılı materyallerin belirli özelliklerinin sistematik ve detaylı bir şekilde tanımlandığı ve ortaya çıkarıldığı doküman inceleme tekniği kullanılarak toplanmıştır. İncelenen resimli öykü kitapları, 31 okul öncesi öğretmeni tarafından araştırmacıya iletilmiştir. Her öğretmen, sınıf ya da özel kütüphanelerinde bulunan kendi seçtikleri ve nitelikli olarak değerlendirdikleri, beş kitabı araştırmacıya ulaştırmıştır. Araştırmacılara ulaştırılan 155 kitaptan, aynı olanlardan birer tanesi araştırmaya dahil edilmiş, toplam 143 resimli öykü kitabı araştırma kapsamında incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitaplarını İnceleme Formu” kullanılmıştır. Araştırmada toplanan verilerin frekans ve yüzde analizleri SPSS 18 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin seçtiği öykü kitaplarının fiziksel ve içerik özellikleri açısından çoğunluğunun literatüre uygun niteliklere sahip olduğu görülmüştür. İncelenen kitapların boyut, ciltleme, resimlerin ilgi çekici ve renkli olması, resim metin uyumu, plan özellikleri ve dil anlatım açısından uygun özelliklerde olması, öğretmenlerin bu konuda nitelikli kitaplar seçebilmiş olduklarını göstermektedir. Ancak öğretmenlerin dayanıklılık, yaş bilgisi verme, yaratıcılığı destekleme, kahramanların tanıtılması gibi noktalarda uygun seçimler yapamadıkları sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin seçtikleri öykü kitapları genel olarak alan yazın ile uygun özellikler taşıdığı için, öğretmenlerin öykü kitabı seçme konusunda yeterli oldukları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Edebiyatı, Doküman İnceleme, Kitap Seçimi, Okul Öncesi Öğretmeni, Resimli Öykü Kitabı

Examination of Preschool Teacher' s Levels of Competence on the Selection of Story

Book

Abstract

This research aimed to determine the qualifications of pre-school teachers to select picture storybooks. This research has been designed as a qualitative study, and the data has been collected via document analysis. The sample of this research consists of 143 picture storybooks selected by 31 pre-school teachers who serve at independent nursery schools in central districts of the province of Izmir. 143 picture storybooks which were sent to the researcher by the teachers, were analyzed via the “Examination Form for Picture Story Books Selected by Pre-School Teachers”. Frequency and percentage analyses of the data collected were made by using the SPSS 18 package program. Consequently it is seen that most of the books selected by pre-school teachers have the characteristics that fit the literature in terms of physical features and content. The sizes and bonding properties of the books examined, as well as the fact that the pictures were interesting and colored, pictures fit the text, planning features, and language and expression styles were appropriate, all show that teachers could select quality books in this regard. However, it was concluded that the books were not of appropriate quality in terms of some areas such as durability of book covers, provision of age ranges, realistic nature and originality of pictures, the creativity of the subject, and introduction of book characters in a multidimensional manner.

Anahtar Kelimeler: Children Literature, Choosing Book, Document analysis, Picture Storybooks, Preschool Teacher

F. Karayel & A. Öztürk Samur

Makale Geçmişi	Geliş:23.05.2022	Kabul:08.06.2022	Yayın:15.07.2022
Makale Türü	Araştırma Makalesi/Derleme Makalesi		
Önerilen Atf	Karayek, F. ve Öztürk Samur, A..(2022). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öykü Kitabı Seçebilme Yeterliklerinin İncelenmesi. <i>Uluslararası Eğitimde Mükemmellik Arayışı Dergisi (UEMAD)</i> , 2 (1), ,34-55.		

Giriş

Okul öncesi dönem çocuğun kişilik gelişiminin temelini atıldığı, sosyal, duygusal, bilişsel, dil ve fiziksel olarak tüm gelişim alanlarındaki ilerlemenin en hızlı olduğu (Güven & Azkeskin, 2014; Tunçeli & Zembat, 2017), yaşamını etkileyecek her türlü bilgi, beceri, alışkanlık ve davranışı kazandığı ve çevresini etkin bir şekilde keşfettiği (Koçak, 2001; Şen, 2001) en kritik dönem olarak görülmektedir (Turhan & Özbay, 2016). Bu dönemde çocuğun doğasında var olan keşfetme ve öğrenme isteğinin desteklenmesi, beceri ve yeteneklerini keşfedebilmesi için çocuğa olabildiğince nitelikli, zengin bilişsel uyarıcılar ve dil etkileşimleriyle birlikte olumlu sosyal- duygusal deneyimlerin sunulması gerekmektedir (Fuller, 1981; MEB, 2013). Çocukların duygu, düşünce ve hayal güçlerini destekleyecek, ufuklarını ve anlayışlarını genişletecek, beceri ve yeteneklerini keşfetmelerine yardımcı olacak uyaran ve materyallerin en önemlilerinden birisi de kuşkusuz ki edebi duyarlılıkla hazırlanmış, görsel ve dilsel yapıtlar olan çocuk kitaplarıdır (Fuller, 1981; Sever, 2003; Sever, 2013; Sofuoğlu, 1979). Çocuklar farklı yaşlarda farklı gelişim düzeylerine ve ihtiyaçlara sahip oldukları için ilgi duydukları kitaplar da farklılık göstermektedir. Böylece karşımıza farklı yaş gruplarına ve ilgi alanlarına hitap eden kitap türleri çıkmaktadır (Gündüz 2007). Bu kitap türlerinden birisi de okul öncesi dönemde sıkça kullanılan resimli öykü kitaplarıdır.

Resimli öykü kitabı, gerçekçi ya da fantastik olarak kurgulanmış bir öykünün (White, 1975) resim ve yazı aracılığıyla anlatıldığı (Bader, 1976; Graham, 2005; Ropero, 2008) farklı boyutlarda ve şekillerde olan (Gül, 2011) edebiyat ürünüdür. Resimli öykü kitapları, çocukların yazı ve resim arasında bağlantı kurmalarını sağlayarak farklı iki tür bilgiyi işlemelerini destekler (Martinez & Harmon, 2012). Çocuğun kavramsal gelişim sürecinde, algılama, yorumlama, öğrenme, eleştirel düşünme gibi becerileri kazanmasında (Kara, 2012; Şirin, 2000) büyük rol alırken aynı zamanda yaşamla ilgili duygu durumlarını fark etmesini, sorular sormasını ve sorduğu soruların cevaplarını aramasını sağlar (Sever, 2013; Şahin, 2014). Çocuklar resimli öykü kitapları sayesinde anadilinin güzelliklerini, yapısını, kurallarını fark ederek (Sever, 2013), edebiyat ile ve edebiyatın sanatsal ve estetik yapısıyla tanışır (Gül, 2013). Böylece çocukta kitap sevgisi ve okuma alışkanlığının ilk adımları atılmış olur (Lüle, 2007). Çocuklar kitaplar aracılığıyla çeşitli dilsel uyaranlar ve sözcüklerle karşılaşır. Bu durum çocuğun alıcı ve ifade edici dil becerilerini, harf ve yazı farkındalığını destekleyerek sözcük dağarcığını geliştirir (Gönen & Arı, 1989; MEB, 2010; Ural, 2013). Çocuklar resimli öykü kitapları ile kendilerini tanıyarak nelerden hoşlanıp hoşlanmadıklarını ve ilgi alanlarını keşfederler (Gönen & Veziroğlu, 2013). Aynı zamanda çocukların çevrelerine karşı duyarlılık kazanmalarında, yaşama dair olayları, insan yaşantılarını fark etmelerinde, hoşgörü duygusu geliştirme ve empati kurabilmelerinde resimli öykü kitaplarının önemli bir yeri vardır (Budd, 2016; Karatay, 2007; Sever, 2006; Şirin, 2000). Çocuğun yaşamında bu denli önemli bir yer kaplayan resimli öykü kitaplarının taşınması gereken birtakım özellikler mevcuttur. Bu özellikler fiziksel ve içerik özellikleri olarak ikiye ayrılabilir.

F. Karayel & A. Öztürk Samur

Resimli öykü kitaplarının fiziksel özellikleri içinde resimler, dış kapak, boyut, cilt, kâğıt yapısı, harfler, sayfa düzeni gibi daha çok göze hitap eden özellikler yer alır. Çocuklar bir kitabı ellerine aldıklarında ilk olarak kitabın dış görüntüsüne, kapağına bakarak kitap hakkında bilgi edinir ve kitabı inceleyip incelemeyeceklerine karar verirler (Çer, 2014; Yılmaz, 2016). Bu yüzden kitabın kapağı çocuğu kitaba davet edecek şekilde canlı renklerde olmalıdır (Holmes, Powel, Holmes & Witt, 2007; Martinez & Harmon, 2015). Erken dönemde çocukların kullanımına uygun olarak, resimli öykü kitabının kapağının kalın ve sert olması, dayanıklılığını artırmak adına yapııştırma veya dikiş tekniği ile ciltlenmesi ve kolay temizlenebilecek özelliklerde olması da gerekmektedir (Demircan, 2006; Gönen, Uludağ, Tanrıbuyurdu & Tüfekçi, 2014; Sever, 2013; Şirin, 2000). Bir başka fiziksel özellik de resimlerdir. Çocuklar bir kitabın resimleriyle hızlı bir şekilde etkileşime girerek (Bassa, 2013), kendi yaşamları arasında ilişki kurup resimlere anlam yüklerler (Fang, 1996). Çocukların dikkatlerini resimlere daha uzun süre yoğunlaştırabilmeleri ve özdeşim kurabilmeleri için (Yaralı, 2020) kitaptaki resimlerin çocukların ilgi alanlarına, gelişimsel özelliklerine, yaşlarına, algılama seviyelerine uygun, somut, çocukların hayal ve düşünce dünyalarını, bakış açılarını, ufuklarını, geliştirici nitelikte olması gerekmektedir (Kara, 2012; Sever, 2013; Şirin, 2000). Aynı zamanda resimler, anlatılan öykü ile uyumlu, gerçekçi, net, sevimli, dikkat çekici, çocukları eğlendirecek ve düşündürcek şekilde olmalıdır (Fang, 1996; Graham, 2005; Oğuzkan, 2006; Sever, 1995). Resimli öykü kitabının fiziksel özellikleri içinde boyut kavramına değinildiğinde, öykü kitabı çocuğun elinde kolaylıkla taşıyabileceği (Ural, 2013), ağırlık ve büyüklükte (Oğuzkan, 2006; Sever, 1995) çocuğun el yapısına uygun olmalıdır (Sever, 2013). Kitabın kâğıt yapısı da fiziksel özellikler içinde ele alınabilir. Çocuklara hitap eden bir kitabın kâğıdının sağlam, kolay yırtılmayan ve yıpranmayan, resimlerin görüntüsünü ve yazıları net şekilde yansıtan, uygun parlaklık ve matlıkta olması gerekmektedir (Kardaş ve Alp, 2013; Sever, 2013). Resimli bir öykü kitabında kullanılan harflerin karakterleri, boyutları, kalınlıkları çocuklara uygun, gözü yormayacak şekilde 18-22 ile 14-16 punto aralığında olmalıdır (Kaya, 2011; Sever, 2013; Sürmeli, 2006; Ural, 2013). Kitapta yer alan resimlerin kitabın dörtte üçünü metnin ise dörtte birini kaplaması, resimler ve metnin birbiriyle uyum içinde sayfaya yerleştirilmiş olması ve sayfa numaraları, kenar boşlukları gibi özelliklerin de gözü yormayacak şekilde estetik ve uyumlu olması önemlidir (Çer, 2014; Sever, 1995; Sever, 2013; Şirin, 2000).

Resimli öykü kitabının içerik özellikleri arasında ise konu, tema, plan, dil ve anlatım, kahraman özellikleri sayılabilir. Resimli çocuk kitaplarında konu, çocuğun yaş ve gelişim düzeyine, ilgi alanına uygun, akıcı, inandırıcı, dikkat çekici, gerçek hayattan ve çocuğun yakın çevresinden seçilmiş olmalıdır (Kale, 2000; Karatay, 2007; Şirin, 2000; Ural, 2013; Yeşildağ, 2000). Bir öykü kitabında anlatılmak istenen ana düşünce olan tema çocukların “benlik, sevme, sevilme, ait olma, birey olma, bağımsızlık, merak etme, öğrenme, başarıma, kendini tanıma ve ifade etme” gibi temel ihtiyaç ve özelliklerini desteklemeli, çocuğa evrensel ve ulusal değerleri, aile, doğa, vatan ve insan sevgisini aşılayabilmeli (Oğuzkan, 2006; Sever, 1995; Sever, 2000; Tuğrul & Feyman, 2007), öğretici, didaktik olmamalıdır (Lynch- Brown & Tomlinson, 2008). Resimli öykü kitabının içerik özellikleri arasında olayların akışı, dizilişi ve kurgusu, plan kavramı olarak karşımıza çıkmaktadır. Öykü kitabının çocukların meraklarını daima canlı tutacak şekilde, heyecan öğeleri kullanılarak kurgulanmış olması gerekmektedir (Lynch-Brown & Tomlinson, 2008; Sever, 2003; Şirin, 2000). Kitapta giriş, gelişme ve sonuç bölümü tutarlı, mantıklı ve birbirini tamamlayacak bir şekilde sıralanmalıdır (Oğuzkan, 2006; Sever, 1995; Sever, 2013; Şirin, 2000). Bir kitabın içerik özelliği olarak kahraman ögesinden bahsetmek gerekirse, erken dönemde çocukların, kitaplarda yer alan kahramanlarla kendilerini özdeşleştirdiklerini, bu kahramanları model aldıklarını görürüz (Aslan, 2007; Trawick- Smith, 2017; Zivtci, 2007). Bu yüzden kahramanların çocuğun günlük yaşantısında karşılaşılabilecekleri gerçek ya da gerçeğe yakın özelliklerde olması

F. Karayel & A. Öztürk Samur

gerekmektedir (Fang, 1996; Lukens, 1986; Ural, 2013). Öyküde kahramanlar çocukların kafalarını karıştırmayacak sayıda olmalı, kahramanların sadece fiziksel özellikleri değil kişilik ve karakter özellikleri güçlü ve zayıf yönleriyle birlikte tanıtılmalıdır (Ural, 2013; Sever, 1995; Şirin, 2000). Resimli öykü kitaplarında kullanılan dilin çocukların dil gelişim özelliklerine, algılama düzeylerine uygun ve destekleyici özelliklere sahip olması gerekmektedir (Aydoğan ve Ergin, 2000; Bozdağ, 2000; Oğuzkan, 2006). Kitapta “akıcılık, açıklık, yakınlık, çeşitlilik ve kişisel” ön planda olmalı (Sever, 1995), gereksiz sözcük ve cümleler kullanılmaktan kaçınılmalı ve çocukların anlayabileceği şekilde sade ve duru bir anlatım kullanılmalıdır (Lüle, 2007). Bir öykü kitabı ana dilin güzelliklerini, kurallarını, söz varlığını, anlatım gücünü çocuklara tanıttak ve sevdirecek şekilde oluşturulmalıdır (Sever, 2013). Ayrıca kitaplarda, çocukların anlayabileceği, günlük yaşamlarında karşılaştıkları somut anlamlı sözcüklerin kullanılmasına dikkat edilmeli, argo sözcüklerden, mecaz anlatımlardan olabildiğince kaçınılmalıdır (Çınar, 2009; Sever, 1995; Ural, 2013). Dil ve anlatım özellikleri olarak, öykü kitaplarında yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine de dikkat edilmelidir (Sever, 1995; Sever, 2013; Şirin, 2000). Resimli öykü kitaplarının yukarıda bahsedilen fiziksel ve içerik özelliklerini olabildiğince taşıması gerekmektedir. Çocukların da erken dönemde bu niteliklere sahip öykü kitapları ile buluşturulması son derece önemlidir.

Çocukların erken yıllarda kitap seçme konusunda yeterli bilgiye ve deneyime sahip olmadıkları (Sturm, 2003) ve kendi başlarına kitap seçimi yapamayacakları düşünüldüğünde, bu noktada yetişkinlere büyük bir rol düşmektedir. Kitap seçiminde bir yetişkine düşen en önemli görev, çocuğu dinleyerek onun ilgi alanını keşfetmek, çocuğa hitap eden, çocuğun zevk alacağı nitelikli kitaplar seçmek ve çocukları bu kitaplarla tanıştırmaktır (Patterson, 2011; Şirin, 2000). Erken çocukluk döneminde, okul öncesi eğitimle birlikte eğitim hayatına ilk adımını atan çocuğun çevresindeki önemli yetişkinlerden biri haline gelen kişi okul öncesi öğretmendir (Dağlıoğlu, 2011; Hudson, 2017; MEB, 2013). Okul öncesi öğretmeni, çocuğu kitaplarla tanıştırmaya, çocuğun kitapla arasında olumlu yönde bir ilişki kurmasını sağlama konusunda önemli bir sorumluluğa sahiptir (Barclay, 2014; Budd, 2016). Bu durumda da çocuk için en uygun ve nitelikli öykü kitabını seçebilecek yeterlikte olmalı ve çocuğu kitapların geniş dünyası ile tanıştırmelidir. Okul öncesi öğretmeni, çocuk için kitap seçerken, çocuğun anlayabileceği, ilgisini çeken, çocuk için olumlu yaşantılar sunan, evrensel değerlere uygun kitaplar seçebilecek yeterlikte olmalı (Mohamed, 2007) ve kitap seçimi yaparken dikkatli davranmalıdır (Lennox, 2013). Aynı zamanda kitap seçerken, kitabın sağlam ve dayanıklı, çocuklar tarafından ilgi çekici olmasına dikkat etmelidir (Ştefănescu & Stoican, 2015). Seçeceği öykü kitabının, konu ve temasının çocuğun gelişim seviyesine uygun olmasıyla birlikte çocuğun zevk alabileceği şekilde kurgulanmış ve anlaşılır bir dile sahip olmasına da dikkat etmelidir (Adams, 1998). Öğretmen çocukları olabildiğince farklı konu ve temaları içeren (Johnston, 2016; Moschovaki & Meadows, 2005; Nhan-O’ Reilly, 2014) farklı boyutlarda kitaplarla tanıştırmelidir ve çocukların öykü kitaplarına karşı olan bakış açılarını ve ufuklarını genişletebilmelidir.

Ülkemizde bu konuda gerçekleştirilen araştırmalar, okul öncesi öğretmenlerinin resimli öykü kitaplarını nasıl değerlendirdikleri, öykü kitaplarında hangi özelliklere önem verdikleri ve kitapları seçerken nelere dikkat ettiklerini belirlemeye yöneliktir. Araştırmalar sonucunda; okul öncesi öğretmenlerinin resimli öykü kitabı seçiminde yaş, eğitim durumu, mezun olunan okul türü, çalışılan kurum ve çocuk edebiyatı dersi alıp almamalarının etkili olduğu görülmüştür (Gündüz, 2007; Saçkesen, 2008; Tuncer, 2016). Öğretmenler fiziksel özellikler olarak, kitabın resimlerinin renkli, canlı ve ilgi çekici, boyutunun büyük olmasına (Kutlu, 2011; Turan Coşkun, 2018; Uslu, 2020), yazı- resim oranı ve uyumuna, cildinin sağlam olmasına (Yükselen, Yumuş & Işık, 2016) dikkat etmektedir. İçerik özellikleri olarak ise çocukların yaşlarına, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun kitaplar tercih etmektedirler (Mercan, 2015). Ayrıca kitabın

F. Karayel & A. Öztürk Samur

öğretici olması (Özdemir & Beceren, 2020) çocukların düşünme becerileri ve dil gelişimlerini desteklemesi ve anlaşılır olması (Bartan, 2018; Güzelyurt, Dokay, Güven, Yesugey & Çini, 2019; Kalaycıoğlu, 2012), çeşitli kavramları kazandırması (Turan & Ulutaş, 2016) kitap seçimlerinde etkilidir. Bu çalışmalarda veriler anket ve görüşmelerle toplanmıştır. Fakat, öğretmenlerin resimli öykü kitabı seçimi konusunda sahip oldukları bilgileri uygulamaya geçirerek yaşantılarına aktarabilmiş olup olmadıklarını inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin seçtikleri resimli öykü kitaplarının fiziksel ve içerik özellikleri incelenerek, öğretmenlerin öykü kitabı seçme konusundaki yeterliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1. Okul öncesi öğretmenlerinin nitelikli buldukları, kendi seçtikleri ve sınıflarında kullandıkları çocuk kitapları fiziksel özellikleri bakımından hangi niteliklere sahiptir?
2. Okul öncesi öğretmenlerinin nitelikli buldukları, kendi seçtikleri ve sınıflarında kullandıkları çocuk kitapları içerik özellikleri bakımından hangi niteliklere sahiptir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma olarak tasarlanmış, veriler yazılı ve basılı materyallerin belirli özelliklerinin sistematik, titizlikle, detaylı bir şekilde tanımlandığı ve ortaya çıkarıldığı (Wach, 2013) doküman inceleme tekniği ile toplanmıştır. Doküman inceleme, araştırmanın konusu ile ilgili kitaplar, dergiler, gazeteler, broşürler, günlükler gibi yazılı materyallerin ya da televizyon programları senaryoları, kurumsal raporlar, kamusal kayıtlar gibi belgelerin derinlemesine incelenmesini gerektirmektedir. Araştırmacı çalışmanın ilgili literatürünü inceledikten sonra kullanılacak dokümanları incelemektedir (Bowen, 2009).

Araştırmanın Örnekleme

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin seçtikleri 143 resimli öykü kitabı incelenmiştir. Bu kitaplar İzmir ilinin farklı sosyoekonomik bölgelerinde bulunan merkez ilçelerindeki bağımsız anaokullarında görev yapmakta olan 31 okul öncesi öğretmeninden istenmiştir. Öğretmenler kendi seçtikleri ve nitelikli buldukları beş kitabı birinci araştırmacıya ilemişlerdir. Öğretmenlerden gelen 155 kitaptan, birbiriyle aynı olan 12 kitap örneklemden çıkarılarak toplam 143 resimli öykü kitabı araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmaya dahil edilen 143 resimli öykü kitabı “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitaplarını İnceleme Formu” ile incelenmiştir. İncelenen resimli öykü kitaplarının %50,3’ ü yabancı yazar ve çizerlere aitken; %49,7’ si Türk yazar ve çizerlere aittir (Ek.1).

Tablo 1.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitaplarının Yayınevi Özellikleri

Yayınevi	f	%	Yayınevi	f	%
Yapı Kredi Yayınları	17	11,88	Mavibulut	2	1,40

F. Karayel & A. Öztürk Samur

Morpa	13	9,10	Nesin Yayınevi	2	1,40
Türkiye İş Bankası	13	9,10	Şiir Çocuk	2	1,40
1001 Çiçek	10	6,99	Ya-Pa	2	1,40
Pearson	9	6,28	Artemis Çocuk	1	0,70
Redhouse KidZ	9	6,28	Beyaz Pusula	1	0,70
Tübitak	9	6,28	Can Çocuk	1	0,70
Kök Yayıncılık	7	4,90	Çocuk Gezegeni	1	0,70
Mandolin	6	4,20	Kaknüs Çocuk	1	0,70
Formül Yayınları	5	3,49	Kırmızı Kedi Çocuk	1	0,70
Timaş Çocuk	4	2,80	Koçak Yayıncılık	1	0,70
Bilim Kâğıt	4	2,80	Nasa Yayınları	1	0,70
Mikado Çocuk	4	2,80	Nesil Çocuk	1	0,70
Mor Elma Yayıncılık	4	2,80	Sevgi Yayıncılık	1	0,70
Elma Çocuk	2	1,40	Uçanbalık	1	0,70
Erdem Çocuk	2	1,40	Yeni İnsan Yayınevi	1	0,70
Altın Kitaplar	2	1,40	İlk Adım Yayınevi	1	0,70
Eğiten Çocuk	2	1,40	Toplam	143	100

Tablo 1’ de okul öncesi öğretmenlerinin seçtikleri resimli öykü kitaplarının yayınevlerine göre dağılımı sunulmaktadır. Tabloya göre Yapı Kredi, Morpa, Türkiye İş Bankası, 1001 Çiçek, Pearson, Redhouse KidZ ve Tübitak yayınlarının sayısının fazla olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada, veri toplama aracı olarak “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitaplarını İnceleme Formu” kullanılmıştır.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitaplarını İnceleme Formu: Okul öncesi öğretmenlerinin seçtikleri öykü kitaplarının fiziksel ve içerik özelliklerinin incelenmesi amacıyla hazırlanmış bir formdur. Bu form Öztürk Samur (2012) tarafından resimli çocuk kitaplarının özelliklerine ilişkin hazırlanmış olan ankette yer alan maddeler temel alınarak hazırlanmıştır. Bu anketteki maddeler araştırmacı tarafından ilgili alan yazın dikkate alınarak çocuk kitaplarını inceleme formu için uyarlanmıştır. Kitap inceleme formu ilk olarak 42 madde şeklinde oluşturulmuştur. Ardından form biri çocuk edebiyatı, ikisi okul öncesi eğitimi alanında doktora düzeyinde üç alan uzmanının görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda uygun olmayan maddeler formdan çıkarılarak ve maddeler üzerinde gerekli düzenlemeler yapılarak, 35 madde şeklinde kullanıma hazır hale getirilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Okul öncesi öğretmenlerine ulaşmak için, İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izin alındıktan sonra, İzmir ilinin merkez ilçelerinde yer alan bağımsız anaokullarına gidilerek okul öncesi öğretmenlerine ulaşılmıştır. Araştırma hakkında bilgi verilmiş, kendi seçtikleri ve nitelikli olarak değerlendirdikleri beş

F. Karayel & A. Öztürk Samur

kitabı araştırmacıya iletmeyi kabul eden 31 öğretmenden, belirttikleri sonraki bir tarihte kitaplar incelenmek üzere teslim alınmıştır. Kitaplar tek tek inceleme formuna göre değerlendirilerek, fotoğraflanmıştır. İncelenen kitaplar tekrar öğretmenlere teslim edilmiştir. Ardından elde edilen verilerin analizine geçilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitaplarını İnceleme Formu” ile toplanan veriler SPSS 18 paket programı kullanılarak frekans ve yüzde analizleri yapılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Gerçekleştirilen araştırmada verilerin toplanması ve analiz aşamaları detaylı ve yansız bir şekilde olduğu gibi sunulmuştur. Araştırmada veri toplamada kullanılan ölçme aracı, maddelerin ölçülmek istenilen özellikleri ölçüp ölçmediğinin ve uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla biri çocuk edebiyatı, ikisi okul öncesi eğitimi alanında doktora düzeyinde üç alan uzmanının görüşüne sunulmuştur. Uzmanlarından gelen dönütler doğrultusunda veri toplama aracında düzenlemeler yapıp tekrar uzmanlara gönderilmiştir. Süreç uzmanlar her maddeyi onaylayana kadar devam etmiş ve veri toplama aracı 35 maddelik son haline getirilerek kullanılmıştır. Böylece kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Araştırmada uygulama güvenirliliği verileri toplanmıştır. Çalışma grubu içerisinde rastgele seçilen 25 (%17) resimli öykü kitabı iki alan uzmanı tarafından aynı veri toplama aracı ile değerlendirilmiş ve uzmanlar arası görüş birliğine ulaşılarak araştırmada güvenilirlik sağlanmıştır.

Bulgular

Okul öncesi öğretmenleri tarafından seçilen resimli öykü kitaplarının fiziksel ve içerik özelliklerine ilişkin analizler bu bölümde sunulmuştur.

Okul öncesi öğretmenlerinin seçtikleri resimli öykü kitaplarının fiziksel özelliklerine ilişkin dağılım Tablo 2’ de verilmiştir.

Tablo 2.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitaplarının Fiziksel Özellikleri

Fiziksel Özelliklerle İlgili Maddeler	Uygun		Kısmen Uygun		Uygun Değil	
	f	%	f	%	f	%

F. Karayel & A. Öztürk Samur

Boyut ve Cilt	1.Çocukların kolaylıkla taşıyabilmesi ve kullanabilmesi açısından kitabın boyutu	136	95,1	7	4,9	-	-
	2.Kitabın baskı kalitesi	36	25,2	37	25,9	70	49,0
	3.Kitabın ciltleme özellikleri	73	51	-	-	70	49,0
	4.Kullanılan kâğıt türü	113	79	-	-	30	21
Kapak	5.Kitabın kapağında kalın ve dayanıklı malzeme kullanılması	36	25,2	-	-	107	74,8
	6.Kitabın kapak resminin okul öncesi çocuklarına uygunluğu	118	82,5	19	13,3	6	4,2
	7.Kitabın kapak resminin kitabın içeriğini yansıtması	140	97,9	3	2,1	-	-
	8.Kitabın isminin öykünün içeriği ile uyumu	141	98,6	2	1,4	-	-
	9.Kitabın kapağında yazar, çizer, yayın evine ilişkin bilgilerin yer alması	105	73,4	38	26,6	-	-
	10.Kitabın kapağında hitap ettiği yaş grubunun belirtilmesi	11	7,7	20	14,0	112	78,3
Sayfa Düzeni	11.Kitapta metin ile resim uyumu	128	89,5	8	5,6	7	4,9
	12.Kitabın sayfa kenar boşlukları ve düzen	132	92,3	7	4,9	4	2,8
	13.Kitabın yazılarının satır aralarındaki boşluklar	141	98,6	-	-	2	1,4
	14.Kitabın metinlerindeki harflerin uygunluğu	142	99,3	1	0,7	-	-
Resim	15.Kitabın resimlerinin ilgi çekici, net ve anlaşılabilirliği	108	75,5	29	20,3	6	4,2
	16.Kullanılan resimlerin gerçekçi ve somut olması	71	49,7	59	41,3	13	9,1
	17.Kitaptaki resimler anlatılan öyküyle uyumu	140	97,9	2	1,4	1	0,7
	18.Resimlerin sayfa içindeki konumlandırılması	98	68,5	34	23,8	11	7,7

Tablo 2 incelendiğinde göre okul öncesi öğretmenleri tarafından seçilen resimli öykü kitaplarının %95,1'inin boyut özellikleri bakımından erken dönemde çocuğun kolaylıkla taşıyabileceği, eline alıp rahatça çevirebileceği ve kullanabileceği nitelikte olduğu görülmektedir. Kitapların yarısı (%51) dikiş, yapıştırma gibi yöntemlerle ciltlenmesi sebebiyle baskı kalitesi bakımından uygundur. Kitaplarının %74,8'inin kapağı çok çabuk yıpranıp, parçalanabilecek şekilde olup kalın ve dayanıklı malzemedan yapılmamıştır. 118 kitabın (%82,5) kapak resimlerinin estetik ve görsel açıdan çocukların dikkatini çekebilecek ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde canlı ve renkli olduğu görülmektedir. Kitapların %92,3'ünde sayfa kenar boşlukları, sayfa numaraları ve yazılar bütünlük oluşturacak şekilde birbirini tamamlayacak düzen içerisinde yer almaktadır. Öğretmenler tarafından seçilen öykü kitaplarının çoğunluğunda (%75,5) kullanılan resimler ilgi çekici, net ve anlaşılır şekilde çizilmiştir. Kitapların %49,7'sinde kullanılan resimler gerçekçi ve somut özelliklere sahiptir. Kitapların büyük çoğunluğunda (%97,9) kullanılan resimler kitapta anlatılan öykü ile uyumlu, olayı özetleyecek niteliktedir. Kitapların yarısından fazlasında (%68,5) kullanılan resimler sayfa içerisinde düzenli, uyumlu bir şekilde konumlandırılmış olup, ahenk, denge, estetik görünüş gibi özellikler açısından uygun niteliklere sahiptir.

F. Karayel & A. Öztürk Samur

Tablo 3.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitaplarının İçerik Özellikleri

İçerik Özellikleri İlgili Maddeler	Uygun		Kısmen Uygun		Uygun Değil		
	f	%	f	%	f	%	
Konu ve Tema	1.Kitapta fikir, olay, konu ve tema arasındaki ilişki	102	71,3	29	20,3	12	8,4
	2.Kitabın konu ve temasının çocuklara uygunluğu	138	96,5	1	0,7	2	2,8
	3.Kitapta politik ve ideolojik yönlendirmeleri olmaması	140	97,9	1	0,7	2	1,4
	4.Kitapta ulusal veya evrensel değerlere yer verilmesi	107	74,8	-	-	36	25,2
	5.Kitabın çocuğun yaratıcılık ve hayal gücünü geliştirmesi	50	35	54	37,8	39	27,3
	6.Kitapta korku, acı gibi duyguların işlenişi	136	95,1	4	2,8	3	2,1
	7.Kitapta verilmek istenen ana düşüncenin verilmesi	94	65,7	17	11,9	32	22,4
Plan	8.Öyküdeki olayların sıralanışı	132	92,3	9	6,3	2	1,4
	9.Öyküde giriş, gelişme ve sonuç bölümleri arasındaki bağ	107	74,8	28	19,6	8	5,6
	10.Öykünün kurgusu	84	58,7	39	27,3	20	14
Kahraman	11.Öyküde seçilen kahramanların gerçeğe uygunluğu	125	87,4	13	9,1	5	3,5
	12.Öyküdeki kahramanların sayısı	134	93,7	5	3,5	4	2,8
	13.Öyküdeki kahramanların fiziksel özellikleri ve eylemleriyle tanıtılması	14	9,8	127	88,8	2	1,4
Dil ve Anlatım	14.Öyküde kullanılan cümlelerin kısa ve anlaşılır olması	141	98,6	2	1,4	-	-
	15.Kitapta kullanılan sözcüklerin çocuklara uygunluğu	134	93,7	7	4,9	2	1,4
	16.Öyküde kullanılan dilin çocukların kelime hazinelerini genişletmesi	85	59,4	27	18,9	31	21,7
	17.Kitapta yazım kuralları ve noktalama işaretlerine uyulması	135	94,4	3	2,1	5	3,5

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenler tarafından seçilen kitaplarda (%71,3) ele alınan konu, tema, fikir ve olay arasında bir ilişki olduğu görülmektedir. Kitapların büyük çoğunluğunda (%96,5) işlenen konu ve temanın çocukların yaşlarına, gelişim seviyelerine, ilgilerine, yaşantılarına ve beğenilerine uygun nitelikte olduğu görülmektedir. Tabloya göre kitapların büyük çoğunluğunda (%97,9) politik veya ideolojik yönlendirmeler bulunmamaktadır. İncelenen kitapların %74,8'i içerisinde evrensel ya da ulusal değerleri barındırmaktadır. Öğretmenler tarafından seçilen kitapların %35'i çocukların yaratıcılık, hayal gücü, duygu ve düşünce evrenlerine hitap edip destekleyecek özelliktedir. Kitapların yarısından fazlasında (%65,7) anlatılmak istenen düşünce çocuklara uygun şekilde sezdirilmekte, aşırı ön plana çıkartılmadan çocuğun keşfetmesine olanak sağlamaktadır. 132 kitapta olaylar tutarlı ve

F. Karayel & A. Öztürk Samur

birbirini tamamlayacak şekilde sıralanmıştır. Kitapların %74,8'inin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri arasında mantıklı, anlamlı bir bağ kurulmuş olup, bu bölümler arasında hızlı ve ani geçişler yapılmaması sebebiyle bu özellik bakımından uygun olduğu görülmektedir. İncelenen kitapların yarısının (%58,7) kurgusunun çocuklar için ilgi çekici olduğu, anlamlı bir şekilde oluşturulduğu ve ileri seviyede soyut düşünme gerektirmediği için uygun niteliklere sahip olduğu görülmüştür. Kitapların büyük çoğunluğunda (%87,4) kahramanlar gerçek veya gerçeğe yakın, çocuğun yakın çevresinden seçilmiştir. Kitaplarının tümüne yakını (%93,7) çocukların dikkatlerini dağıtmayacak şekilde uygun kahraman sayısına sahiptir. Kitapların %88,8'inde kahramanların hem fiziksel özellikleri hem de kişilik özellikleri aynı anda tanıtılıp, karakterleri ve eylemleri hakkında detaylı bilgi verilmemiştir. Kitapların %98,6'sında kullanılan cümlelerin kısa ve anlaşılır olduğu, 93,7'sinde geçen sözcüklerin erken dönem çocuğunun özelliklerine uygun olarak terim ya da argo anlam barındırmadığı görülmektedir. Kitapların %59,4' ü çocukların sözcük dağarcıklarına yeni sözcükler katabilecek şekilde, uygun, yeni ve farklı sözcükler içermektedir. Kitapların çoğunluğunda (%94,4) yazım kuralları ve noktalama işaretleri ile ilgili kurallara uyduğu ve yanlışlık yapılmadığı görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Öğretmenlerin seçtikleri kitapların fiziksel özellikleri incelendiğinde kitaplar boyut olarak çocukların kolaylıkla eline alıp taşıyabileceği, zorluk yaşamadan çevirip kullanabileceği niteliktedir. Okul öncesi dönemde bir çocuk farklı büyüklükteki kitapları incelemekten zevk alabilir. Önemli olan kitabın çocukların kolaylıkla taşıyabilecekleri ve kullanabilecekleri boyutta olmasıdır (Çetindağ, 2011; Sever, 2013). Ciltleme özelliği incelendiğinde, bu araştırmada öğretmenlerin seçtikleri öykü kitaplarının yarısında yapıştırma ve dikiş yöntemi kullanılmış olup ciltleme açısından uygun özelliklere sahiptir. Gönen, Uludağ, Tanrıbuyurdu ve Tüfekçi (2014)' nin gerçekleştirdiği ve 0-3 yaş çocuklarına yönelik 146 kitabın incelendiği çalışmada, kitapların yarısında yapıştırma tekniğinin kullanıldığı, aynı şekilde Fırat ve Dinçer (2020)'in gerçekleştirdiği okul öncesi döneme hitap eden 100 kitabın incelendiği çalışmada kitapların çoğunluğunun dikiş yöntemi kullanılarak ciltlendiği sonucuna ulaşılmıştır. Çocuk kitabının kolay yıpranmaması için kapağında kalın dayanıklı kalın bir malzeme kullanılması gerekmektedir (Şirin, 2000). Fakat araştırmanın bulguları sonucunda kitapların kapaklarının kalın ve dayanıklı olmadığı görülmektedir. Aynı şekilde yapılan diğer çalışmalar da okul öncesi dönem çocuğuna hitap eden kitapların kapak özelliklerinin uygun olmadığını, çoğunlukla kitapların kapaklarında ince karton gibi dayanıklı olmayan malzemelerin kullanıldığını göstermektedir (Fırat & Dinçer, 2020; Körükçü, 2012; Taşçı, 2019). Bu araştırmanın önemli bir sonucu olarak öğretmenlerin öykü kitabı seçerken kapak özellikleri konusunda uygun seçim yapamadıkları söylenebilir. Burada iki olasılık düşünülmektedir. Birinci olasılığa göre öğretmenlerin, çocukların farklı yapıdaki kitapları deneyimleyebilmeleri için kapak özelliği bakımından çeşitliliği sağlamak adına dayanıklı olmayan ince karton yapıdaki kitapları kullanmayı tercih ediyor olabilecekleri düşünülmüştür. İkinci olasılığa göre ise, kapağı kalın ve dayanıklı, kalın mukavva malzemedan yapılmış kitapların piyasa fiyatlarının yüksek olmasından dolayı öğretmenlerin bu tür kitapları kütüphanelerine dahil edemiyor olabilecekleri düşünülmüştür. Bu bulgu ile bağlantılı olarak Turan ve Ulutaş (2015)' in okul öncesi öğretmenleriyle gerçekleştirdikleri çalışmada, öğretmenlerin maddi imkanların yetersizliğinden dolayı istedikleri kitaplara ulaşamadıklarını belirttikleri sonucuna ulaşıldığına dikkat çekilebilir. Aynı şekilde Kutlu (2011) gerçekleştirdiği çalışmada öğretmenlerin çocuk kitaplarının fiyatlarının herkesin kolayca ulaşabilmesi adına makul fiyatlarda olması gerektiğini düşündüklerini ortaya koymuştur. Kitabın kapak özellikleriyle ilgili araştırmanın önemli bir bulgusu da kitapların çoğunun (%78,3) kapağında hitap ettiği

F. Karayel & A. Öztürk Samur

yaş grubu bilgisinin yer almamasıdır. Yapılan araştırmalar da bu bulguyu destekler nitelikte, okul öncesi dönem çocuğuna hitap eden kitaplarda çoğunlukla yaş grubunun kapakta belirtilmediğini göstermektedir (Demircan, 2006; Güzelyurt & Özkan, 2018). Fakat öğretmenlerin kitap seçerken özellikle çocukların yaş ve gelişim seviyelerine dikkat ettiklerini vurgulayan çalışmalar da mevcuttur (Turan Coşkun, 2018; Turan & Ulutaş, 2015; Yükselen, Yumuş & Işık, 2016). Okul öncesi öğretmenleri farklı yaş gruplarıyla çalıştıkları için seçecekleri kitaplarda farklı hassasiyetlere sahip olabilirler. Örneğin küçük yaş grubuyla çalışan bir öğretmen ile büyük yaş grubu ile çalışan bir öğretmen ayrı kitap tercihinde bulunabilir. İlk dikkat ettikleri nokta kitabın çocuğun yaşına ve gelişim seviyesine uygun olması olacaktır. Bu sebeple kitabın hitap ettiği yaş grubunun ya da yaş aralığının kitabın kapağında belirtilmesi öğretmenlere kitap seçerken fayda sağlayacaktır. Araştırmada öğretmenler tarafından seçilen kitapların 14'ünde 0-6 yaş çocuğuna hitap ettiği şeklinde geniş bir yaş aralığı bilgisi verilmektedir. İncelenen kitapların 7 tanesinin sadece 5-6 yaşa hitap ettiği, 6 tanesinin 3-6 yaşa hitap ettiği görülmüştür. 4 kitapta ise yaş cetvelinin 4-5-6 yaş olduğu belirlenmiştir.

Öğretmenlerin seçtikleri öykü kitapların resimleme özellikleri incelendiğinde kitapların (%75,5) resimlerinin net ve anlaşılır, renkli ve ilgi çekici olduğu tespit edilmiştir. Fırat ve Dinçer (2020) tarafından 100 kitabın incelendiği çalışmada resimlerde canlı renklerin kullanıldığı, Bilgin (2011) tarafından 5-6 yaş çocuklarına yönelik hazırlanmış 210 kitabın incelendiği çalışmada ise kitaplarda kullanılan resimlerin ilgi çekici, çocuklar tarafından anlaşılır olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin öykü kitabı seçerken resimlerinin sade, çocuklar tarafından anlaşılması kolay ve ilgi çekici olmasına dikkat ettikleri bilinmektedir (Kutlu, 2011; Mercan, 2015). Araştırmada incelenen kitapların %50,3' ünün resimlemelerinde basit çizimlerin kullanılması veya çizgi film çizimlerinden yararlanılması sebebiyle, resimlerin gerçekçi ve özgün olmadığı söylenebilir. Ayrıca araştırmanın bir diğer bulgusuna göre öğretmenlerin seçtikleri kitaplarda resimler anlatılan öykü ile uyumlu ve birbirini tamamlayacak niteliktedir. Bu bulgu ile ilişkili olarak, okul öncesi dönem çocuğuna hitap eden öykü kitaplarının incelendiği çalışmalarda, kitapların sayfalarında yazan metin ile resimler uyumlu ve ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Aygün, 2014; Bilgin, 2011; Demiroglu ve Köksal Akyol, 2009). Graham (2005), çocukların öyküyü anlayabilme ve yorumlayabilmeleri için kitapta kullanılan resimlerin öyküyü destekleyecek nitelikte olması gerektiğini belirtmiştir. Böylece çocuk öyküde anlatılan olayları, durumları, duyguları daha iyi anlayacak (Fang, 1996), ayrıntılara dikkat edebilecek, resim okuma becerisi kazanacaktır (Ural, 2013). Öğretmenlerin öykü kitabı seçiminde resimleme özellikleriyle ilgili uygun seçim yapabildikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin seçtikleri öykü kitaplarının içerik özelliklerine bakıldığında ilk olarak, kitapların konu ve temalarının çocukların ilgilerine, beğenilerine ve yaşantılarına uygun olduğu, politik ve ideolojik yönlendirmelerin bulunmadığı, korku, acı gibi duyguların çocukların anlayabileceği seviyede işlendiği söylenebilir. Çocuklar için yazılan kitapların çocukların algılama düzeylerine uygun kaleme alınması, ihtiyaç ve ilgilerine yönelik ve günlük yaşamlarıyla ilişkili olması gerektiği bilinmektedir (Şirin, 2000; Yeşildağ, 2000). Buna göre öğretmenlerin konu ve tema açısından literatüre uygun nitelikte kitap seçimi yapabildikleri görülmektedir. Araştırmada ulaşılan önemli bir bulgu da öğretmenler tarafından seçilen kitapların çocukların yaratıcılık ve hayal güçlerini, duygu ve düşünce dünyalarını destekleme konusunda yetersiz kalmasıdır. Öğretmenlerin bu konuda uygun seçimler yapamadığı görülmektedir. Aynı şekilde Bilgin (2011) de gerçekleştirdiği çalışmada incelediği resimli öykü kitaplarının çocukların yorum yapabilmelerine, problem çözebilmelerine, fikir üretip yaratıcılıklarını kullanabilmelerine olanak sağlamadığı sonucuna ulaşmıştır. İncelenen kitaplarla ilgili plan özelliklerinden bahsedilirse, kitaplarda anlatılan öykünün giriş, gelişme ve sonuç bölümleri arasında anlamlı bir bağ kurulduğu ve öykünün kurgusunun çocukların meraklarını canlı tutacak şekilde oluşturulduğu sonucuna varılmıştır. Bir öykü

F. Karayel & A. Öztürk Samur

kitabı çocukların merak duygusunu beslemeli ve heyecan duygusunu daima canlı tutabilmelidir. Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri mantığa uygun ve tutarlı şekilde birbirini tamamlamalıdır (Lynch- Brown & Tomlinson, 2008; Sever, 2003; Şirin, 2000). Kitaplarda kahraman özelliğine bakıldığında, kahramanların gerçek ya da gerçeğe uygun, çocuğun yabancılik hissetmeyeceği yakın çevresinden seçilmiş ve çocukların ilgisini dağıtmayacak şekilde belirli sayıda olduğu belirlenmiştir. Bir öykü kitabında kahramanların hem fiziksel özellikleri hem de ruhsal özellikleriyle ve eylemleriyle tanıtılması önemlidir (Sever, 2003). Fakat incelenen kitaplarda kahramanların fiziksel özellikleri ve eylemleriyle detaylı olarak tanıtılmadığı tespit edilmiştir. Son olarak öğretmenlerin seçtiği kitaplarda dil ve anlatım özellikleri incelendiğinde, kullanılan cümlelerin kısa ve anlaşılır olduğu, kullanılan sözcüklerin çocukların seviyelerine uygun olduğu, yazım kuralları ve noktalama işaretlerine uyulduğu tespit edilmiştir. Literatürde yapılan çalışmalar da okul öncesi dönem çocuğuna hitap eden kitapların dil ve anlatımının açık ve anlaşılır (Taşçı, 2019), argo ifadeler içermeyecek şekilde çocuğun seviyesine uygun (Gönen, Uludağ, Tanrıbuyurdu & Tüfekçi, 2014), yazım kuralları ve noktalama işaretleri kullanımının da yanlışsız ve yeterli olduğunu (Demircan, 20006; Tosunoğlu & Kayadibi, 2006) göstermektedir. Sonuç olarak, okul öncesi öğretmenlerinin seçtikleri kitapların fiziksel ve içerik özellikleri açısından çoğunluğunun literatüre uygun niteliklere sahip olduğu görülmektedir. İncelenen kitapların boyut, ciltleme, resimlerin ilgi çekici ve renkli olması, resim metin uyumu, plan özellikleri ve dil anlatım açısından uygun olması, öğretmenlerin bu konuda nitelikli kitaplar seçebilmiş olduklarını göstermektedir. Fakat kitapların kapaklarının dayanıklı olma, yaş bilgisi verme, resimlerinin gerçekçi ve özgün çizilmiş olması, konunun yaratıcı olması ve kahramanların çok yönlü tanıtılması yönünden uygun niteliklere sahip olmadığı sonucuna varılmıştır.

Kitapların kapak özellikleri açısından dayanıklı olması dağılmadan ve yıpranmadan uzun süre kullanımını sağlayabilir. Çocuklar yıpranıp kolay dağılacak şekilde olan kitaplar yerine dayanıklı ve sağlam olan kitapları tercih ederler. Kitabın fiziksel olarak dayanıklı, sağlam olması ve göze hitap etmesi çocuğun kitaba olan saygısını geliştirir ve nasıl kullanması gerektiği ile ilgili önemli mesajlar verir. Bu sebeple dayanıklı ve kalın kapaklı kitapların fiyat açısından kolay ulaşılabilir olması gereklidir. Okul öncesi eğitim kurumları da bu noktada önemli bir konumdadır. Çünkü bir okul öncesi eğitim kurumu çocuklar için kitaplara ulaşma konusunda ailelerden daha avantajlıdır. Bu nedenle okul öncesi öğretmenlerine ya da okul öncesi eğitim kurumlarına belirli bir ödenek ayrılarak, okul ya da sınıf kütüphanelerinde fiziksel olarak dayanıklı ve nitelikli kitaplara yer verilmesi desteklenebilir. Ayrıca okul öncesi eğitim kurumlarına nitelikli öykü kitabı seçiminde yardımcı olması amacıyla çeşitli kontrol listeleri ulaştırılarak öğretmenlerin bu kontrol listelerine göre kitaplar seçmeleri desteklenebilir. Araştırmada önemli bir sonuç olarak resimli öykü kitaplarının üzerinde hitap ettikleri yaş grubu bilgilerinin yer alma düzeyinin düşük olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öykü kitaplarının basılmadan önce kapaklarında gerekli uzman incelemelerinin ardından yaş bilgisinin düzenlenerek belirtilmesine yayınevleri tarafından dikkat edilmelidir. İncelenen kitaplarda, özgün olamayan şablon resim kullanımının oldukça yaygın olduğu görülmektedir. Ancak çocuklar için ilk sanat yapıtları olan bu eserlerin sanatçılar tarafından resmedilmesi gerekmektedir. Bu noktada yayıncılara büyük sorumluluk düşmektedir. Çocuk kitapları için ekonomik kaygılar gütmeyen, işin kolayına kaçmadan, çocuk dilinden anlayan ressamlarla iş birliğine gitmelidirler. Resimli öykü kitaplarında konunun yaratıcı ve özgün oluşu da son derece önemlidir. Her yazar çocuk kitabı yazamaz, çocuk kitabı yazarlarının çocukların nelerden hoşlandıkları, nelere güldükleri, nasıl bir anlatım dilinin çocuklar için ilgi çekici olduğunu bilmeleri gerekir. Bu nedenle ısmarlama çocuk kitabı yazılmaz/yazdırılmaz. Ülkemizde çocuk edebiyatı alanında son yıllarda önemli yayınlar ortaya konulmuştur. Bu kitaplarda imzası olan yazar ve çizerlerin desteklenmesi ve tanıtımlarının yapılması çok önemlidir. Ayrıca her çocuk kitabı basımından önce

F. Karayel & A. Öztürk Samur

çocuk edebiyatı konusunda alan uzmanı olan kişiler tarafından incelenip ve yayınlanabilir. Bu araştırmada öykü kitabı seçiminde okul öncesi öğretmenlerinin seçtiği kitaplar değerlendirilmiştir. Bundan sonra yapılacak olan araştırmalarda, çocuklar, aileler ile daha kapsamlı çalışılmalarının yapılması önerilebilir.

Kaynakça

- Adams, N. P. (1998). Factors which influence kindergarten teachers selection of trade books for use in readaloud sessions in their classrooms [Unpublished doctoral dissertation]. Virginia Polytechnic Institute and State University.
- Aslan, C. (04-06 Ekim 2007). *Yazınsal nitelikli çocuk kitaplarının çocuğun gelişim sürecindeki yeri*. [Sözlü bildiri]. II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Gelişmeler Sorunlar, Çözüm Önerileri, Ankara, Türkiye.
- Aydoğan, Y. ve Ergin, E.F. (20-21 Ocak 2000). *3-6 yaş çocuklar için hazırlanmış hikaye kitaplarındaki metinlerin isim ve sıfat türleri açısından incelenmesi*. [Sözlü bildiri 1. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu Sorunlar ve Çözüm Yolları Kongre Kitabı, Ankara, Türkiye.
- Aygün, A. (2014). 2004-2013 yılları arasında yayımlanan resimli öykü kitaplarında metin resim ilişkisinin incelenmesi [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Bader, B. (1976). *American picturebooks from noah's ark to the beast within*. Macmillan Publishing Co. INC.
- Barclay, K. (2014). Conducting interactive reading experiences. *Young Children*, 69(5), 78- 83.
- Bartan, M. (2018). Determination of preschool teachers' preference reasons for children's books used by them in their classes. *World Journal of Education*, 8(6), 187-195.
- Bassa, Z. (2013). Çocuk kitaplarında resimleme. M. Gönen (Ed.) *Çocuk edebiyatı içinde* (ss. 179-223). Eğitimci Kitap.
- Bilgin, H. (2011). 5-6 yaş çocuklarına yönelik 1990-2010 yılları arasında basılan resimli kitapların çocuğa görelik kavramına göre incelenmesi [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Bozdağ, F. (20-21 Ocak 2000). *Çocuk kitaplarında metin, dil ve resimleme ilişkisi*. [Sözlü bildiri]. 1. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu Sorunlar ve Çözüm Yolları, Ankara, Türkiye.
- Budd, Y. (2016). Using culturally diverse picture books in the classroom: exploring culture, language and identity. *Practical Literacy: The Early and Primary Years*, 21(2), 7-9.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. doi: 10.3316/QRJ0902027
- Çer, E. (2014). Edebiyatta çocuk gerçekliği ve çocuğa görelik ilkelerinin incelenmesi [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Çetindağ, Z. (2011). Okul öncesi çocuk ve resimli kitaplar. M. Uluğ Ormanlıoğlu ve G. Karadeniz (Ed.) *Okul öncesi çocuk ve...* içinde (ss. 315- 344). Nobel Akademik Yayıncılık.

F. Karayel & A. Öztürk Samur

- Çınar, İ. (2009). Çocuk kitaplarında bulunması gereken bazı özellikler. *Eğitim Dergisi*, 22. <http://www.egitirim.gen.tr/tr/index.php/arsiv/21-30/sayi-22-cocuk-edebiyati-mart-2009/305-cocuk-kitaplarinda-bulunmasi-gereken-bazi-ozellikler> adresinden 21 Ekim 2018 tarihinde alındı.
- Dağlıoğlu, H. E. (2011). Okul öncesi öğretmeninin özellikleri ve okul öncesi eğitime öğretmen yetiştirme. G. Haktanır (Ed.) *Okul öncesi eğitime giriş* içinde (ss. 39- 77). Anı Yayıncılık.
- Demircan, C. (2006). TÜBİTAK Çocuk kitaplığı dizisindeki kitapların dış yapısal ve iç yapısal olarak incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1). 12- 27.
- Demirel, R. ve Köksal Akyol, A. (7-9 Ekim 2009). *Okul öncesi dönem çocuklarına yönelik resimli öykü kitaplarının çeşitli özellikler açısından incelenmesi*. [Sözlü bildiri]. Uluslararası Katılımlı II Çocuk Gelişimi ve Eğitim Kongresi-Sağlık, Gelişim ve Eğitimde Çocuk Kongresi, Ankara, Türkiye.
- Deniz, A. & Gönen, S. M. (2020). Resimli öykü kitaplarını değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 4(2), 88-116. 6.Uluslararası Okul Öncesi Eğitim Kongresi Özel Sayısı. doi: 10.24130/eccd-jecs.1967202042220.
- Fang, Z. (1996). Illustrations, text, and the child reader: what are pictures in children' s storybooks for? *Reading Horizons*, 37(2), 128- 142.
- Fırat, Z. & Dinçer, Ç. (2020). Matematiksel kavramları içinde barındıran resimli öykü kitaplarının biçim ve içerik açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(3), 664-685. doi: 10.17860/mersinefd.704755.
- Fuller, B. (1981). Every child is born a genius. *Children' s Literature*, 9(1), 3-6.
- Gönen, M. & Arı, M. (1989). Anaokuluna giden dört-beş yaş çocuklarına resimli kitaplarla yapılan eğitimin dil gelişimine etkisinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 13(72). 21-30.
- Gönen, M. & Veziroğlu, M. (2013). Çocuk edebiyatının genel hedefleri. M. Gönen (Ed.) *Çocuk edebiyatı* içinde (ss. 1-13). Eğiten Kitap.
- Gönen, M., Uludağ, G., Tanrıbuyurdu, E. F. & Tüfekçi, E. (2014). 0-3 yaş çocuklarına yönelik resimli çocuk kitaplarının özelliklerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1), 126- 139.
- Graham, J. (2005). Reading contemporary picturebooks. In K. Reynolds (Ed), *Modern child' s literature: An introduction* (pp. 209- 226). Palgrave Macmillan.
- Gül, D. E. (2013). Okul öncesi çocuklara okuma alışkanlığı kazandırma. M. Gönen (Ed.) *Çocuk edebiyatı* içinde (ss. 305-314). Eğiten Kitap.
- Gündüz, A. (2007). Anne-baba ve öğretmenlerin okul öncesi çocuk kitaplarını değerlendirmesi [*Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*]. Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Güven, G. & Azkeskin, E.K. (2014). Erken çocukluk eğitimi ve okul öncesi eğitim. İ. H. Diken (Ed.) *Erken çocukluk eğitimi* içinde (ss. 2- 14). Pegem Akademi.

F. Karayel & A. Öztürk Samur

- Güzelyurt, T. & Özkan, Ö. (2018). Ailede yaşanan değişimler: çocuk kitaplarına yönelik bir inceleme. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 1(1), 1-19.
- Güzelyurt, T., Dokay, S., Güven, S., Yesugey, E., & Çini, N. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk kitaplarına ilişkin görüşleri. *Uluslararası Ders Kitapları ve Eğitim Materyalleri Dergisi*, 2(1), 123-136.
- Holmes, K., Powell, S., Holmes, S. & Witt, E. (2007). Readers and book characters: does race matter? *The Journal of Educational Research*, 100(5), 276-282.
- Hudson, M. (2017). Preschool teachers play important role in children' s growth. Retrieved October 30, 2018, from <https://teamssoftomorrow.com/preschool-teachers-play-important-rolechildrens-growth/>
- Johnston, V. (2016). Successful read-alouds in today' s classroom. *Kappa Delta Pi Record*, 52(1), 39-42. doi: 10.1080/00228958.2016.1123051.
- Kalaycıoğlu, A. (2012). 36-72 aylık Türk ve yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin incelenmesi [*Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*]. Hacettepe Üniversitesi.
- Kale, N. (20-21 Ocak 2000). *Düşündüren çocuk kitapları*. [Sözlü bildiri]. 1. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu Sorunlar ve Çözüm Yolları Kongre Kitabı Ankara, Türkiye.
- Kara, C. (2012). Çocuk kitabı seçiminde resimlemelerle ilgili olarak ebeveynin dikkat etmesi gereken başlıca unsurlar. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1(1), 225-232.
- Karatay, H. (2007). Dil edinimi ve değer öğretimi sürecinde masalın önemi ve işlevi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(3), 463-475.
- Kardaş, C. ve Alp, D. (2013). *Çocuk edebiyatı ve medya*. Eğiten Kitap.
- Kaya, M. (2011). *Çocuk edebiyatı kitaplarının biçimsel özellikleri*. Okul Öncesi Çocuk Edebiyatı Kitap Kataloğu. Eğitim Sen Yayınları.
- Koçak, N. (2001). Erken çocukluk döneminde eğitim ve Türkiye' de erken çocukluk eğitiminin durumu. *Milli Eğitim Dergisi*, 151, 74- 80.
- Körükçü, Ö. (2012). Okulöncesi eğitime yönelik resimli çocuk kitaplarının bulunması gereken temel özellikler açısından incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 243-254.
- Kutlu, S. (2011). Okulöncesi çocuk edebiyatı yapıtlarındaki resimlerin çocuğa göreliğinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Eskişehir ili örneği) [*Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*]. Ankara Üniversitesi.
- Lennox, S. (2013). Interactive read-alouds—an avenue for enhancing children's language for thinking and understanding: a review of recent research. *Early Childhood Education Journal*, 41(5), 381-389.
- Lukens, J. R. (1986). *A critical handbook of children' s literature*. Scott, Foresman and Company.
- Lüle, E. (2007). Yedi farklı çocuk kitabının çocuk yazını ilkelerine uygunluğunun değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(14), 17-30.
- Lynch-Brown, C.& Tomlinson, C. M. (2008). *Essentials of children' s literature*. US Edition Textbook.

F. Karayel & A. Öztürk Samur

- Martinez, M. & Harmon, J. M. (2012). Picture/text relationships: an investigation of literary elements in picturebooks. *Literacy Research and Instruction*, 51(4), 323-343.
- Mercan, Z. (2015). Okul öncesi dönem çocuk kitaplarında resimlemenin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi [*Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*]. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- MEB (2010). *Milli Eğitim Bakanlığı erken eğitimi seç: oturma 7 resimli çocuk kitapları*. MEB Yayını.
- MEB (2013). *Milli Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitim programı*. MEB Yayını.
- Mohamed, N. (2007). Children' s literature. *Teaching Young Learners*, 49, 22-24.
- Moschovaki, E. & Meadows, S. (2005). Young children' s spontaneous participation during classroom book reading: differences according to various types of books. *Early Childhood Research & Practice*, 7(1), n1.
- Nhan-O' Reilly, J. (2014). *Enjoying books together: a guide for teachers on the use of books in the classroom*. Save The Children.
- Oğuzkan, F. A. (2006). *Çocuk edebiyatı*. Anı Yayıncılık.
- Özdemir, A. A., & Beceren, B. Ö. (2020). Çocuk kitaplarının okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri ve kitap incelemesi çerçevesinde değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 9(3), 1216-1242.
- Öztürk Samur, A. (5-7 Ekim 2012). *Okul öncesi öğretmen adaylarının nitelikli çocuk edebiyatı eserlerini seçebilme yetkinlikleri*. 3. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Ankara, Türkiye.
- Patterson, J. (2011). 3 secrets to getting kids to love reading. *Knowledge Quest*, 39(4), 78.
- Ropero, M.L.L. (2008). Picture Books. Retrieved August 11, 2018, from <https://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/4265/1/Unit%203.pdf>.
- Saçkesen, S. (2008). Çocuk kitapları seçiminde anne babaların ve okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi [*Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*]. Gazi Üniversitesi.
- Sever, S. (1995). Çocuk kitaplarında bulunması gereken yapısal ve eğitsel özellikler. *Abece Eğitim ve Ekin ve Sanat Dergisi*, 107, 14-15.
- Sever, S. (2003). *Çocuk ve edebiyat*. Kök Yayıncılık.
- Sever, S. (2006, Kasım 11-12). Çocukla yazınsal iletişim. Y. Çotuksöken, N. Neydim (Ed.) *Çocuk Edebiyatı ve İlkgençlik Kurultayı Bildiriler Kitabı* içinde (ss. 21- 35). T.C. Maltepe Üniversitesi Özel Marmara Koleji ÇİKEDAD.
- Sever, S. (2013). *Çocuk edebiyatı ve okuma kültürü*. Tudem.
- Sofuoğlu, M. (1979). Anaokullarına giden beş ve altı yaş çocuklarının seçilmiş resimli kitaplar hakkındaki beğenilerinin incelenmesi. *Türk Kütüphaneciliği*, 28(3), 151- 156.
- Sürmeli, K., (04-06 Ekim 2006). *Masal kitaplarında grafik tasarım sorunları ve çözüm önerileri*. II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Gelişmeler Sorunlar, Çözüm Önerileri, Ankara, Türkiye.

F. Karayel & A. Öztürk Samur

- Şahin, G. (2014). Okulöncesi dönem çocuk kitaplarında görsel bir uyaran olarak resim. *Turkish Studies*, 9(3), 1309- 1324.
- Şen, S. (2011). Okul öncesi dönem çocuklarının temel özellikleri ve gereksinimleri. G. Haktanır (Ed.) *Okul öncesi eğitime giriş* içinde (ss. 79- 130). Anı Yayıncılık.
- Şirin, M. R. (2000). *99 soruda çocuk edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Ştefănescu, C. & Stoican, O. (2015). Preschool education—a premise for literary culture formation. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 187, 349-353.
- Taşçı, E. (2019). 0-36 ay çocuklara yönelik resimli çocuk kitaplarının bir analizi [*Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*]. Hacettepe Üniversitesi.
- Tosunoğlu, M. & Kayadibi, N. (04- 06 Ekim 2006). *Türkiye’ de 2000-2005 yıllarında devlet tarafından yayımlanmış çocuk kitaplarının biçim ve içerik analizi açısından incelenmesi*. II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Gelişmeler Sorunlar, Çözüm Önerileri, Ankara, Türkiye.
- Trawick-Smith, J. (2017). Çocukluk döneminde gelişim: çok kültürlü bir bakış açısı (B. Akman, Çev.). Nobel Akademi Yayıncılık.
- Tuncer, M. (2016). Okul öncesi eğitim kurumlarında kullanılan resimli hikaye kitaplarının öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi (Elazığ ili örneği) [*Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*]. İnönü Üniversitesi.
- Tunçeli, İ. H. & Zembat, R. (2017). Erken çocukluk döneminde gelişimin değerlendirilmesi ve önemi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 3(3). 01-12.
- Turan Coşkun, R. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarına ilişkin görüşleri [*Yayınlanmamış yüksek lisans tezi*]. Gaziantep Üniversitesi.
- Turan, F. & Ulutaş, İ. (2016). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki resimli öykü kitaplarının özellikleri ile öğretmenlerin bu kitapları kullanma durumlarının incelenmesi. *HU GSES The Journal of Educational Research*, 2(1), 21-45.
- Turhan, B. & Özbay, Y. (2016). Erken çocukluk eğitimi ve nöroplastisite. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(2), 54-63.
- Ural, S. (2013). Okul öncesi çocuk kitaplarının tanımı. M. Gönen (Ed.) *Çocuk edebiyatı* içinde (ss. 33-56) Eğiten Kitap.
- Uslu, E. M. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk kitaplarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 16(2), 251-264. doi: 10.17244/eku.822583
- Wach, E. (2013). Learning about qualitative document analysis. December 31, 2020, from <https://opendocs.ids.ac.uk/opendocs/bitstream/handle/20.500.12413/2989/PP%20InBrief%2013%20QDA%20FINAL2.pdf?sequence=Retrieves>
- White, M. L. (1975). A structural description of picture storybooks. *Elementary English*, 52(4), 495-502.

F. Karayel & A. Öztürk Samur

- Yaralı, K. T. (2020). Çocuklarla felsefe çalışmalarında çocuk edebiyatının kullanılması: Leo Lionni'nin kitapları. *Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi (ÇEDAR)*, 4(2), 67-83.
- Yeşildağ, Y. (20- 21 Ocak 2000). *Türkiye' de çocuk edebiyatı*. 1. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu Sorunlar ve Çözüm Yolları, Ankara, Türkiye.
- Yılmaz, O. (2016). Çocuk kitaplarında bulunması gereken özellikler. T. Şimşek (Ed.) *Okul öncesinde çocuk edebiyatı ve medya* içinde (ss. 61- 108) Grafiker Yayıncılık.
- Yükselen, A., Yumuş, M., & Işık, E. (2016). Çocuk kitabı seçme kriterlerine ilişkin okul öncesi eğitimcilerin görüşleri. *Başkent University Journal of Education*, 3(2), 161-168.
- Zıvtci, F. (04-06 Ekim 2007). *Çocuk kitaplarında kahramanın yeri ve önemi*. II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Gelişmeler Sorunlar, Çözüm Önerileri, Ankara, Türkiye.

M. Birinci & D. Kırnık

26

Ek-1

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Seçtikleri Resimli Öykü Kitapları Listesi

1.Aç Tırtıl/ Eric Carle	38.Dünya Turuna Çıkmak İsteyen Kurt/ Orianne Lallemond
2.Ağaca Tırmanan İnek/ Gemma Merino	39.Düşünce Okuyan Kız Noona/ Orit Gidali
3.Aksak Ali/ Serpil Ural	40.Efenin Zavallı Midesi/ Yavuz Bahadroğlu
4.Ali Büyüyor/ Zarife Üspolat	41.Ekolojik Mahalle/ Ralph Weder
5.Alper Her Zaman Kazanmak İstiyorum/ Nurşen Şirin	42.Ekrana Yapışan Çocuk/ Ayşen Oy
6.Ama Ben Saçlarımı Seviyorum/ Gürsoy Düzenli	43.Elif Annesine Yardım Ediyor/ Liane Schneider
7.Annemin Çantası/ Sara Şahinkanat	44.Elma Seven Keçi/ Caroline Jayne Church
8.Arkadaşım Papi/ Bilgin Adalı	45.Elmer Fillerin Yarışı/ David Mckee
9.Atatürk/ Halime Delen Tanrıverdi	46.Elmer Kar Keyfi/ David Mckee
10.Atatürk ve Küçük Çoban/ Gülsüm Cengiz	47.Eyvah Kalbim Kırıldı/ Elif Yemenici
11.Atatürk' ün Ağaç Sevgisi/ Gülsüm Cengiz	48.Farklı Ama Aynı/ Feridun Oral
12.Atık mı Hiç Dert Değil/ David Morichan	49.Frederick/ Leo Lionni
13.Aya Tutkun Uçurtma/ Gülçin Alpöge	50.Gece Maymunu Gündüz Maymunu/ Julia Donaldson
14.Ay' daki Adam/ Simon Bartron	51.Gergedanlar Krep Yemez/ Anna Kemp
15.Babaannem Kime Benziyor/ Feridun Oral	52.Güneşin Doğmak İstemediği Gün/ Mirjam Enzerink
16.Bamyadan Nefret Ediyorum/ Ayşen Oy	53.Güneşli Bir Gün/ Anna Milbourne
17.Bana Dikkatle Bakın/ Nur İçözü	54.Hayallerin Büyük Olsun Küçüğüm/ Kristi Yamaguchi
18.Bekçi Amos' un Hastalandığı Gün/ Philip C. Stead	55.Haylaz Timsah Dişlerini Nasıl Fırçalar/ Jane Clarke
19.Benden Bir Tane Daha Olsa/ Peter H. Reynolds	56.Hüt Hüt ün Güzel Dünyası/ Parwin Salajeghe
20.Bir Fil Nasıl Uyur/ Salim Keskingöz	57.İpek Yeni Şeyler Üretiyor/ Nuria Roca , Carol Isern
21.Bir Milyon Ne Kadar Büyük/ Anna Milbourne	58.İstersen Başarısın/ Nalan Aktaş
22.Bravo Tonton/ Carrie Weston	59.İyi Yürekli Dev Memo/ Julia Donaldson
23.Bu Beden Benim/ Ayşen Oy	60.Kelebek/ Anna Milbourne
24.Bu Gece Konser Var/ Alper Yusuf Koroğlu	61.Kırmızı Kanatlı Baykuş/ Feridun Oral
25.Burcu Neden Söz Dinlemem Gerekliyor/ Nurşen Şirin	62.Kırmızı Domatesin Yolculuğu/ Zeynep Doymuş, Yeliz Sazak
26.Burcu Oyuncakları Toplamak Kimin Görevi/ Nurşen Şirin	63.Kırmızı Elma/ Feridun Oral
27.Bütün Gün Esneyen Prenses/ Carmen Gil	64.Kırmızı Fili Gördünüz Mü?/ Ferit Avcı
28.Cemile Doktora Gidiyor/ Aline de Petingy	65.Kırmızı Şapkalı Kız Arkadaş Arıyor/ Hakkı Engin Giderer
29.Cumbanın Evi/ Nimet Şebnem Yılmaz	66.Kirpi İle Kestane/ Feridun Oral

M. Birinci & D. Kırnık

27

30.Çalışkan Marangoz Tak Tak/ Ayşe Turla	67.Kirpi ve Sergi/ Özge Bahar Sunar
31.Çikolata/ Marisa Nünez	68.Kitaplar Neden Ağlar/ Dilara Özer
32.Çipiti ile Fanzila/ Catherina Rayner	69.Köpekler Bale Yapmaz/ Anna Kemp
33.Çok Yaşa Daire/ Gamze Tekeş Ergül	70.Köprüyü Geçerken Dev ile Ayının Ölçüsü/ Heinz Janisch
34.Davetsiz Misafir/ Ayşe Turla	71.Kurabiyenin Orman Macerası/ Debi Gliori
35.Dev Dinozorus/ Jonny Duddle	72.Küçük Ekin/ Ülkü Ovat , Ümit Ögmel
36.Dev Havuç/ Aziz Sivaslıoğlu	73.Küçük Prens/ Antoine de Saint Exupery
37.Doktorda/ Anne Civardi	

74.Küçük Sihirbaz/ Nimet Şebnem Yılmaz, Ayşegül Pokön	117.Tik Tak Saat/ Zeynep Doymuş, Yeliz Sazak
75.Küçük Zürafa/ Koray Avcı Çakman	118.Toko/ Gizem Darendelioğlu
76.Kültürlü Kurt/ Becky Bloom	119.Tombik Ayı Uyuyunca/Karma Wilson
77.Lay Lay Lom/ Nur İçöz	120.Tonton Oyunu Kurtarıyor/ Carrie Weston, Tim Warnes
78.Lütfen De Ejderha Ejo/ Niyal Akmanalp	121.Topaç Çok Utangaç/ Agathe Hennig
79.Mamut Yıkama Rehberi/ Michelle Robinson	122.Utangaç Ayı Monti/ Duncan Beedie
80.Masal Battaniyesi/ Ferida Wolff , Harriet May Savitz	123.Uygun Değil/ Özlem Demir
81.Maskeli Fare/ Julia Donaldson	124.Uzaya Yolculuk/ Hümeysra Bektaş , Meral Canoğlu Cantürk , Eser Ünalın Şenler
82.Mavi Tutkunu Karga/ Aysun Berktaç Özmen	125.Üç Kedi Bir Canavar/ Sara Şahinkanat
83.Mavi Yengeç/ Selin Işıkseli	126.Üç Kedi Bir Dilek/ Sara Şahinkanat
84.Maya Dünyanın En Şanssız Köpeği/ Pamela Duncan Edwards	127.Üç Kuzucuk/ Ayla Çınaroğlu
85.Memo ve Ay/ Alice Briere Haquet	128.Yağmur/ Sam Usher
86.Mert ile Mehmet/ Zarife Üspolat	129.Yağmurlu Bir Gün/ Feridun Oral
87.Meyveleri Kim Yemiş/ Feridun Oral	130.Yalnız Taşın Masalı/ Ümit Yaşar, Elif Özkan
88.Mikrobun Ettikleri/ Serpil Ural	131.Yaramaz Can/ Katie Hawarth
89.Mini Mini Mualla/ Emma Chichester Clark	132.Yaşasın 23 Nisan/ Özlem Demir
90.Mutlu Su Aygırı/ Richard Edwards	133.Yatağıma Yağmur Yağdı/ Ayşen Oy
91.Nele Uyumak İstemiyor/ Usch Luhn	134.Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor/ Sara Şahinkanat
92.Nil Soru Soruyor/ Seza Aksoy	135.Yavru Serçe/ Zarife Üspolat
93.Nokta/ Peter H. Reynolds	136.Yayazula/ Julia Donaldson
94.Oburcuk' un Tırtılları/ Charlotte Middleton	137.Yer Altında/ Anna Milbourne
95.Okula Gitmek İstemiyorum/ Ayşen Oy	138.Yolunu Kaybeden Balık/ Zeynep Doymuş, Yeliz Sazak
96.Oyuncu Bulut/ Nural Birden	139.Zambaklar Ülkesi/ Farideh Khalatbaree

27

M. Birinci & D. Kırnık

28

97.Öfkeli Örümcek Rıza/ Tülin Kozikoğlu	140.Zeynep Yarıyıl Tatilinde/ Zeynep Doymuş, Yeliz Sazak
98.Öğretmenim Pamuk Gibi/ Özlem Demir	141.Zeynep' in Düş Sandığı/ Ayşen Oy
99.Pasaklı Kaz/ Caroline Jayne Church	142.Zürafa Boynun Çıkarır/ İmagebooks
100.Periler Empatiyi Anlatıyor/ Rosa M. Curto	143.Zürafa Saklama Rehberi/ Michelle Robinson
101.Pezzettino/ Leo Lionni	
102.Pıtır Arı/ Zarife Üspolat	
103.Prensesin Köpeği/ Aleix Cabrera	
104.Riki' nin Yeni Dünyası/ Aleix Cabrera	
105.Sabırsız Sinek Feza/ Tülin Kozikoğlu	
107.Senin Gibi/ Jan Fearnley	
108.Sevgi Canavarı ve Mükemmel Hediye/Rachel Bright	
109.Sevgi Canavarı ve Son Çikolata/Rachel Bright	
110.Siyah Beyaz Fabrikası/ Eric Telchin	
111.Spor Yapıyoruz/ Sandra Ladwip	
112.Suyu Sevmeyen Krokodil/ Gemma Merino	
113.Süper Kurti/ Julia Donaldson	
114.Şapkasız Girilmez/ Simon Philip	
115.Şekillerin Eğlencesi/ Ayşe Turla	